

Sygn. akt V GC 557/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna SKOWRON
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marzenna Ornaf

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2014 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. w M.**

przeciwko **R. S. i D. N.**

o wydanie

I. powództwo w całości oddała,

II. zasądza od strony powodowej na rzecz powodów solidarnych kwotę 2.417,00 zł tytułem kosztów postępowania, w tym kwotę 2.400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V GC 557/13

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. w M. w pozwie przeciwko R. S. i D. N. – wspólnikom spółki cywilnej (...) w O. wniósł o nakazanie pozwanym solidarnie wydanie stronie powodowej roletę basenową o wymiarach 12 m x 6 m wraz z gwarancją oraz instrukcją obsługi. Nadto wnieśli o zasądzenie od pozwanych solidarnie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że w dniu 18.06.2013 r. za pośrednictwem portalu internetowego (...) zakupiła roletę basenową o wymiarach 12 x 6 m za cenę 20.990 zł. Pozwani odmówili wystawienia rachunku zgodnego z treścią oferty przedstawionej na aukcji nr (...) oraz odmówili wydania towaru, powołując się na błąd w podanej cenie produktu. Wezwanie do wydania towaru oraz do wskazania rachunku bankowego, na który ma nastąpić zapłata nie dało rezultatu. Pozwani zaś złożyli oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli powołując się na błąd istotny oświadczenia woli w zakresie ceny oferowanego produktu. Według pozwanych błąd w zakresie ceny opisanego produktu wynikał z niewłaściwego działania systemu informatycznego.

Strona powodowa kwestionując zasadność stanowiska pozwanych co do zaistnienia błędu wskazała (powołując się na orzecznictwo), że kupno towarów za pośrednictwem internetowego serwisu aukcyjnego polega między innymi

na poszukiwaniu okazji i nie można od kupującego wymagać, aby antycypował, że cena jest podana błędnie i czynił rozeznania co do cen takich towarów.

W odpowiedzi na pozew (k. 50) pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu od powódki na ich rzecz.

Uzasadniając swoje stanowisko co do zasady potwierdzili okoliczności faktyczne podawane przez przeciwnika. Dodatkowo wskazali, że błąd w cenie podanej w przedmiotowej ofercie sprzedaży wynikał z działania systemu, który nie zarejestrował wszystkich zmian w specyfikacji produktu wprowadzonych przez pracownika pozwanych. Przed dokonaniem przez stronę powodową zakupu za pośrednictwem (...) pracownik powoda – D. M. kontaktował się z pozwanymi celem ustalenia możliwości sfinansowania zakupu przez firmę leasingową oraz z zapytaniem o zakup rolety o wymiarach 12x 6 m za cenę 20.990 zł. Wówczas strona powodowa uzyskała informację, że pozwani w tej cenie dysponują roletą do sprzedaży o mniejszych wymiarach. Mimo takiej informacji, strona powodowa dokonała zakupu rzeczy na podstawie wadliwej aukcji internetowej (w opcji kup teraz). Po wezwaniu do wydania rzeczy pozwani w pisemnym oświadczeniu uchylili się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli pod wpływem błędu istotnego. Ponadto pozwani podali, że nigdy w swej ofercie nie posiadali do sprzedaży rolet basenowych o wymiarach 12 x 6 m za cenę 20.990 zł, albowiem jest to cena niższa od ceny producenta, po przeliczeniu kursu euro. Pozwani zarzucili, że strona powodowa świadomie i z premedytacją wykorzystała zaistniały błąd.

W replice (k. 98) strona powodowa oceniła uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu za bezpodstawne i zarzuciła brak podstaw faktycznych do przyjęcia, że powódka o błędzie wiedziała lub z łatwością mogła ten błąd zauważyć. Podniosła, że w przedstawionej przez pozwanych korespondencji e-mail brak jest informacji od pozwanych o występowaniu błędu w ofertach sprzedaży w serwisie allegro lub o problemach technicznych. Strona powodowa zarzuciła, że pozwani co najmniej dwukrotnie oferowali roletę basenową o wymiarach 12 x 6 m, co przyznali w treści odpowiedzi na pozew oraz, że to powódka została wprowadzona w błąd co do rzekomego niewystępowania oferty którą była zainteresowana. W ocenie powódki ponowienie oferty nie dawało podstaw do sprawdzania przez kupującego autentyczności wskazywanej ceny. Brak staranności działania pozwany nie może obciążać powódki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Bezsporne było, że strony są przedsiębiorcami: powód jako spółka prawa handlowego, zaś pozwani jako osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej w postaci spółki cywilnej. Istnieje również spółka akcyjna o nazwie (...) z siedzibą w J.. Obie spółki o tej samej nazwie zatrudniają część tych samych osób, w tym głównego księgowego – D. M..

/ wydruki z (...) k. 15-18, 57-60 wydruk z CI KRS k. 38-40, por. też zeznania świadków: D. M., W. D./

Strona powodowa w ramach swojej działalności prowadzi pensjonat w J.. Na terenie pensjonatu znajduje się basen. Na początku sezonu – maj 2013 r. prokurent w powodowej spółce – W. D. polecił pracownikom działu zakupów i zaopatrzenia (pracującym na rzecz obu spółek) poszukiwanie rolety basenowej.

Dowód: zeznania świadka W. D. k. 127-130, D. M. k. 118 verte-119 verte

W dniu 06.06.2013 r. pozwani za pośrednictwem portalu internetowego (...) przedstawili ofertę sprzedaży rolety basenowej o wymiarach 12 m x 6 m za cenę 20.990 zł w opcji kup teraz.

/bezsporne/

W pierwszym tygodniu czerwca 2013 r. nieustalony pracownik działu zakupów poinformował prokurenta powodowej spółki – (...), a tenże D. M., o ofercie sprzedaży na portalu internetowym (...) rolety basenowej o wymiarach 12 m x 6 m za cenę 20.990 zł.

Dowód: zeznania świadka D. M. k. 118-119.

W tym samym czasie, w dniach 05.06.2013 r. - 07.06.2013 r. D. M. (jako główny księgowy (...) S.A.) ustalał możliwość zakupu rolety basenowej o wymiarach 12 m x 6 m za cenę 20.990 zł. Uzyskał informację, że pozwani nigdy nie oferowali tego towaru po takiej cenie za pośrednictwem portalu internetowego oraz, że w podanej cenie jest w sprzedaży roleta o wymiarach 8 m x 4 m oraz otrzymał katalog i informację o cenie rolety o wymiarach 12 m x 6 m.

Pracownica pozwanych P. J., wśród ofert na (...), do dnia 07.06.2013 r. nie znalazła oferty sprzedaży rolety basenowej 12 m x 6 m za cenę 20.990 zł. W dalszej korespondencji D. M. nie poinformował P. J. o znalezionej na (...) takiej właśnie ofercie pozwanych.

dowód: korespondencja e-mail k. 65-67, k. 68-73, zeznania świadków: D. M. k. 118-119 i P. J. k. 119-121

P. J. prowadziła również korespondencję e-mail z (...) S.A. we W. w sprawie sfinansowania zakupu rolety.

Dowód: korespondencja e-mail k. 63-64

W dniu 18.06.2013 r. z loginu „(...)” należącego do użytkownika portalu internetowego (...) S.A. w J., ul. (...), (...) S.A. W J. złożyło oświadczenie woli o zakupie rolety basenowej o wymiarach 12 m x 6 m za cenę 20.990 zł za pomocą opcji „kup teraz”.

Z przedmiotowego loginu korzystają obie spółki o tej samej nazwie. Celem rejestracji jako użytkownik portalu (...) należy podać dane podmiotu, w przypadku osób prawnych także dostarczyć dokumenty rejestracyjne.

dowód: wydruk z aukcji k. 19-20, regulamin (...) k. 24-31, zeznania świadków: D. M. i W. D.

Telefonicznie powód zwrócił się do pozwanych o przesłanie faktury pro-forma na zakup przedmiotowej rolety, dla nabywcy – (...) sp. z o.o. w M.. Pozwani wystawili dokument o nazwie „zamówienie od klienta”, w treści którego jako przedmiot umowy wskazano roletę basenową o wymiarach 8 m x 4 m. Jako cenę zakupu wpisano 20.990 zł oraz koszty transportu – 1500 zł (brutto). Pismem z dnia 19.06.2013 r. strona powodowa domagała się wpisania wymiarów rolety basenowej: 12x6 m. Pozwani odmówili sprostowania faktury pro-forma.

dowód: zamówienie k. 23, pismo z dnia 19.06.2013 r. k. 11, pismo pozwanych k. 12,

Pismem z dnia 27.06.2013 r. strona powodowa wezwała pozwanych do wydania zakupionego towaru. Pozwani odmówili i w dniu złożyli oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu.

Dowód: wezwanie do wydania rzeczy k. 13-14, oświadczenie z dnia 08.07.2013 r. k. 21-22

Cena producenta przedmiotowej rolety basenowej w 2013 r. o wymiarach 12m x 6m wynosiła 5796 euro. Pozwani nie stosują cen dumpingowych, a celem działalności spółki cywilnej jest osiągnięcie zysków.

Dowód cennik k. 78-86, wyjaśnienia pozwanego k. 130-131.

Sąd zważył co następuje:

Powód wywodził swoje roszczenie z treści art. 535 kc, statuującego obowiązki stron umowy sprzedaży. Stosownie do treści art. 535 kc przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy umówioną cenę. Umowa sprzedaży jest umową konsensualną, co oznacza, że do jej zawarcia dochodzi poprzez złożenie zgodnych oświadczeń woli przez strony.

Na podstawie twierdzenia o zawarciu umowy sprzedaży pomiędzy stronami powód domagał się od pozwanych solidarnie wydania zakupionego towaru.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie z dwóch przyczyn. Po pierwsze ze względu na brak legitymacji czynnej powoda, a nadto z uwagi na skuteczność i zasadność złożonego przez pozwanych oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem istotnego błędu co do treści czynności prawnej

Bezsporne było między stronami, że za pośrednictwem portalu (...) pozwani (jako użytkownicy portalu o loginie „(...)” i o danych do konta w usłudze (...) s.c., ul. (...) w O.) zaprezentowali swoją ofertę sprzedaży rolety basenowej o wymiarach 12m x 6 m za cenę 20.990 zł. Oferta ta została przyjęta przez użytkownika o niku: (...) i danych podmiotowych: „(...)”, ul. (...), (...)-(...) J.”. Mimo niekwestionowania legitymacji czynnej powoda, sąd z urzędu jest zobligowany ustalić legitymację stron do występowania w procesie i na podstawie nie budzącej wątpliwości dokumentu w postaci informacji o zakończonej aukcji elektronicznej nr (...) oraz treści zeznań świadków strony powodowej: W. D. i D. M. doszedł do przekonania, iż podmiotem przyjmującym ofertę był (...) S.A. w J..

Powyższa okoliczność wynika wprost z treści powołanego wyżej dokumentu. Nadto z relacji ww. świadków wynika, że nie mają oni wiedzy, jaki podmiot został zarejestrowany w portalu (...) jako jego użytkownik z nickiem „(...)”. Natomiast oba podmioty o tej samej nazwie, lecz innej formie spółki handlowej tj.: (...) sp. z o.o. w M. oraz (...) S.A. w J., korzystają z portalu (...) jako sprzedający i kupujący. Nadto osoby obsługujące konto użytkownika tego portalu są zatrudnione w obu spółkach. Skoro jednak jako „kupujący” zostały wskazane dane: „(...)” z siedzibą w J. i adresem przy ul. (...) i nie są to dane powoda, zatem brak jest podstaw do przyjęcia, że to powód przyjął ofertę pozwanych.

Odnośnie zarzutu pozwanych o zaistnieniu błędu istotnego co do treści czynności prawnej po ich stronie, sąd na podstawie przeprowadzonych dowodów uznał ten zarzut za uzasadniony, a oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych tego oświadczenia woli za skuteczne.

Stosownie bowiem do treści art. 84 kc, w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli; jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć. Błąd ma charakter istotny, gdy uzasadnione jest przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (art. 84 § 2 kc).

W ocenie sądu po stronie pozwanych doszło do zaistnienia błędu istotnego co do treści czynności prawnej. Doszło bowiem do takiej sytuacji, że na portalu internetowym (...) pozwani umieścili ofertę sprzedaży rolety basenowej o wymiarach 12m x 6m za cenę 20.990 zł w opcji kup teraz. Przy czym cena ta stanowiła wartość niższą aniżeli cena zakupu tej rolety przez pozwanych od producenta. Okoliczności związane z ceną zakupu od producenta oraz ceny sprzedaży dla odbiorców pozwanych wynikają z cennika producenta rolet basenowych (k. 78 – 86). Nadto opcja „kup teraz” oznacza, że podana w ofercie cena nie jest ceną wywoławczą, przy tzw. aukcji internetowej o oznaczonym czasie dokonywania postępień w zakresie ceny, stąd uznać należało, że jest to cena ustalona, nie podlegająca zmianom w trybie aukcji. Zatem błąd dotyczył treści czynności prawnej.

Zdaniem sądu był to również błąd o charakterze istotnym, albowiem jak wynika z wyjaśnień pozwanego R. S., spółka cywilna – jako podmiot gospodarczy nie stosuje cen dumpingowych i jest zorientowana na uzyskanie dochodu. Pozwany wprost wyjaśnił, że jedynie brak wiedzy o zaistnieniu takiej błędnej oferty skutkowało jej obecnością wśród pozostałych. W innym przypadku natychmiast byłaby ona wycofana. Wskazał, że wiedząc o nieprawidłowej cenie tego produktu nie złożyłby oświadczenia tej treści – nie przedstawiłby takiej oferty w sprzedaży poprzez portal internetowy.

Twierdzenia te w świetle dokumentów w postaci cennika producenta oraz podstawowej zasady osiągnięcia zysku przez stosowanie marży, są oceniał jako wiarygodne. Nadto wskazać należy, że w obrocie rynkowym, ceny dumpingowe stosowane są w odniesieniu do towarów pilnej potrzeby, nabywanych często i w rozmaitych ilościach (żywność, paliwa). Której to cechy nie można przypisać roletce basenowej. Nadto ewentualny zysk podmiotu stosującego ceny dumpingowe wyraża się w znacznej ilości sprzedanych towarów i w dalszym okresie czasowym na ograniczeniu lub usunięciu konkurencji, co z kolei potem pozwala takiemu podmiotowi na stosowanie dowolnej marży.

W przedmiotowej sprawie, nie była istotna przyczyna błędu, albowiem nie mógł być on wywołany przez stronę powodową. Nadto inne przyczyny jego powstania, poza wywołaniem błędu przez kontrahenta, nie stanowią przesłanek wymienionych w art. 84 kc.

Zdaniem sądu materiał dowodowy w postaci: mailowej korespondencji stron z udziałem D. M. i P. J. przed przyjęciem oferty, zeznania tych świadków oraz okoliczności związane ze staraniami strony powodowej o sfinansowanie zakupu poprzez leasing wprost wskazują, że strona akceptująca wadliwą ofertę wiedziała o błędzie lub co najmniej mogła ów błąd zauważyć. Zatrudnienie pana D. M. w obu spółkach o nazwie (...) i odniesienie tej okoliczności do treści art. 97 kc wskazuje, że podmiot akceptujący ofertę przed złożeniem swojego oświadczenia woli wykonał szereg czynności zmierzających do ustalenia prawidłowości tej konkretnej oferty. Jak bowiem wynika z sekwencji czasowej zdarzeń, (...) w chwili rozpoczęcia korespondencji miała wiedzę o funkcjonowaniu w portalu internetowym (...) oferty na sprzedaż rolety basenowej o wymiarach 12 m x 6 m za cenę 20.990 zł. Takie bowiem dane zostały podane w pierwszym e-mailu z dnia 05.06.2013 r. (k. 67). Ponadto D. M. powoływał się na wcześniejszą korespondencję w tej sprawie. Przedmiotowa oferta zaś pojawiła się 06.06.2013 r. (vide informacja z portalu (...) k. 112). Ponadto wcześniejsze poszukiwanie rolet basenowych przez W. D., pracowników obu spółek o nazwie (...) i zaangażowanie głównego księgowego – D. M. oraz ustalanie możliwości sfinansowania zakupu (poza portalem internetowym) przez leasing, wskazują w ocenie sądu – na bardzo dobre rozeznanie w parametrach i cenach rolet basenowych oferowanych na rynku. Powyższe wyklucza zatem niemożność zauważenia z łatwością błędu w treści oferty. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że na wydruku zaakceptowanej oferty przedstawionym do pozwu przy oznaczeniu „podobne oferty” widnieją tożsame fotografie rolet basenowych, wśród których trzy pierwsze pozycje od lewej dotyczą rolet o wymiarach 12 m x 6 m za tożsamą cenę 32.500,00 zł oraz dwie o wymiarach 6 m x 3 m za cenę 17.350,00 zł - wszystkie w opcji „kup teraz”. Zatem niezależnie od tego czy oferty na sprzedaż rolet basenowych widoczne na tym wydruku o wymiarach 12 m x 6 m pochodziły od pozwanych, akceptujący przedmiotową ofertę miał możliwość porównania cen produktu o takich samych parametrach. Znamienna jest również ilość ofert za cenę 32.500 zł, to jest taką jaką podała w korespondencji e-mail pracownica pozwanych oraz jedna oferta tożsamego towaru za cenę niższą. Zdaniem sądu powyższe okoliczności wskazują, że kupujący miał pełen obraz cen tożsamych produktów. Nadto jego wcześniejsze rozeznanie celem podjęcia decyzji o zakupie towaru nie pierwszej potrzeby oraz poszukiwanego, sprawdzanego i ocenianego od dłuższego czasu, daje podstawy do przyjęcia, że kupujący z łatwością mógł błąd zauważyć. Powyższego wniosku nie zmienia fakt sprawdzania treści ofert przez P. J. i nieprawidłowe zresztą stwierdzenie przez nią niewystępowania oferty sprzedaży rolety basenowej o wymiarach 12 m x 6 m za cenę 20.990 zł. Jak wynika bowiem z treści e-maila z dnia 07.06.2013 r. pracownica pozwanych nadal nie miała wiedzy o błędnej ofercie, zaś kupujący nie poinformował jej o tych okolicznościach. Z kolei jak wynika z zeznań D. M. około dwa tygodnie przed dniem transakcji pracownik działu zakupów poinformował o przedmiotowej ofercie. Czas tej informacji: między 4 czerwca a 11 czerwca 2013 r. i czas prowadzonej korespondencji e-mail również potwierdzają, że kupujący wiedział o jednej ofercie pozwanych odmiennej od pozostałych, więc przy akceptacji oferty miał wiedzę o występowaniu błędu po stronie pozwanych.

Co do zasady należy zgodzić się z argumentacją strony powodowej, że kupno towarów za pośrednictwem internetowego serwisu aukcyjnego polega między innymi na poszukiwaniu okazji i nie można od kupującego wymagać, aby antycypował, że cena jest podana błędnie i czynił rozeznania co do cen takich towarów. Jednak jak wynika z dowodów przeprowadzonych w sprawie przed zakupem kupujący dokonał szerokiego rozeznania rynku, a nadto znał cennik towarów oferowanych przez pozwanych. Poza tym roleta basenowa nie jest towarem pierwszej potrzeby, a zatem, aby zabezpieczyć basen podmiot zamierzający kupić roletę basenową musi dokonać sprawdzenia wymiarów basenu i innych okoliczności np. odpowiedniego miejsca montażu rolety zwiniętej, rodzaju rolety (mechaniczna/elektryczna) i innych czynników mających wpływ na jej późniejsze wykorzystanie i bezpieczeństwo.

Mając na uwadze powyższe sąd w całości oddalił powództwo o wydanie towaru.

Orzeczenie o kosztach znajduje oparcie w treści art. 98 kpc. Na koszty poniesione przez pozwanych złożyły się: 2.400 zł tytułem pojedynczej stawki wynagrodzenia radcy prawnego przy wartości przedmiotu sporu powyżej 10.000 zł oraz tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.